

Lista tematów na egzamin wewnętrzny z języka polskiego w roku szkolnym 2014/2015

I LITERATURA

1. Portret zbrodniarza jako temat literatury. Przedstaw temat analizując wybrane utwory .
2. Poetyka powieści kryminalnej (sensacyjnej). Omów zagadnienie odwołując się do utworów wybranych twórców gatunku.
3. Motywy horacjańskie w literaturze polskiej różnych epok. Omów zagadnienie na wybranych przykładach literackich.
4. Obraz Rosji i Rosjanina w literaturze polskiej. Omów zagadnienie na wybranych przykładach literackich.
5. Różne sposoby funkcjonowania tradycji homeryckiej w literaturze polskiej. Omów zagadnienie na wybranych przykładach .
6. Dziedzictwo sarmackie w literaturze. Omów zagadnienie na podstawie celowo dobranych utworów .
7. Jednostka wobec zbiorowości w ujęciu twórców różnych epok. Omów problem analizując wybrane utwory literackie.
8. Polacy w satyrze i karykaturze literackiej. Przedstaw sposoby kreowania portretów i ich funkcje.
9. Porównaj literackie portrety detektywów. Omów temat analizując wybrane utwory.
10. Synowie i córki – bohaterowie literatury pięknej. Zaprezentuj temat odwołując się do wybranych przykładów literackich.
11. Postęp cywilizacyjny- zagrożenie czy nadzieja? Omów na przykładzie wybranych utworów z różnych epok.
12. Jak „rodzą się” zbrodniarze? Wykaż na podstawie wybranych tekstów , że literatura jest źródłem wiedzy o wpływie różnych czynników na degenerację jednostki.
13. Omów różne wizerunki zdrajców odwołując się do wybranych tekstów literackich.
14. Motywy średniowieczne w literaturze fantasy. Omów sposoby i funkcje ich wykorzystania w wybranych utworach.
15. Literackie wizerunki przyjaciół i przyjaźni. Omów temat na wybranych przykładach.
16. Praca – przyjemność, przykra konieczność czy możliwość samorealizacji człowieka? Omów problem na wybranych utworach literackich.
17. Motyw strachu w literaturze. Rozwiń temat odwołując się do przykładów z różnych epok.
18. Orient jako inspiracja pisarzy w różnych epokach. Rozwiń temat na wybranych przykładach.
19. Niepokoje ludzi schyłku wieku. Przedstaw analizę zjawiska na przykładach twórczości wybranych autorów.
20. Pory roku w literaturze i ich związek z życiem bohaterów. Omów funkcjonowanie tego motywu na wybranych przykładach.
21. Motywy erotyczne i ich ewolucja w literaturze. Omów na wybranych przykładach.
22. Zanalizuj twórczość Kolumbów jako literacki zapis zmagania się straconego pokolenia z wyrokami historii. Odnieś się do wybranych przykładów.
23. Tradycja literacka kontynuowana i odrzucana w literaturze dwudziestolecia międzywojennego. Omów na wybranych przykładach dzieł literackich.

24. Nastolatki i ich świat w utworach literackich różnych epok. Na wybranych przykładach przedstaw funkcjonowanie tego motywu.
25. Dojrzewanie jako motyw literacki. Omów zagadnienie odwołując się do wybranych utworów.
26. Samobójstwo- słabość czy odwaga? Omów zagadnienie odwołując się do wybranych utworów literackich.
27. Dialog twórców literatury z filozofami. Przedstaw problem na wybranych przykładach dzieł literatury dawnej lub współczesnej.
28. Mistrzowie i uczniowie wśród twórców literatury. Przedstaw, ujawniające się w dziełach, związki między ich twórczością.
29. Motyw homo- viator. Omów zagadnienie na wybranych przykładach literackich.
30. Non omnis moriar – omów topos nieśmiertelności poezji i poety na podstawie wybranych utworów literackich różnych epok.
31. Starość jako motyw literacki. Omów zagadnienie na wybranych przykładach .
32. Parabola – jako sposób ukazywania rzeczywistości. Zaprezentuj tę konwencję odwołując się do wybranych dzieł literackich.
33. Artysta i sztuka jako temat literacki. Omów zagadnienie odwołując się do wybranych dzieł .
34. Folklor jako inspiracja pisarzy w różnych epokach. Omów zagadnienie na wybranych przykładach dzieł literackich.
35. Różne sposoby wykorzystania kategorii czasu w utworach epickich lub dramatycznych różnych epok. Odwołaj się do wybranych przykładów.
36. Etos inteligenta i jego demaskacja. Przedstaw problem na wybranych przykładach dzieł literackich.
37. Tradycja literacka kontynuowana i odrzucana w literaturze dwudziestolecia międzywojennego. Omów na wybranych przykładach dzieł literackich.
38. Literatura faktu. Dokonaj analizy tego zjawiska kulturowego XX wieku w oparciu o wybrane utwory literackie.
39. Tren w literaturze. Przeanalizuj wybrane utwory z różnych epok pod kątem wierności założeniom gatunku.
40. Biesiada w literaturze. Omów funkcję motywu na wybranych przykładach.
41. Młodzi i starzy. Przedstaw spory międzypokoleniowe w literaturze różnych epok.
42. Funkcje dydaktyczne literatury na przestrzeni epok. Omów na wybranych przykładach dzieł literackich.
43. Portret mieszczanina , sposoby jego kreacji i funkcje w literaturze. Rozwiń temat odwołując się do wybranych przykładów.
44. Autobiografia jako ważne tworzywo literackie w prozie i poezji XX wieku. Omów, analizując celowo dobrane utwory .
45. Kochające i oddane , zaborcze i władcze- przedstaw różne obrazy matek analizując przykłady z literatury.
46. Literackie reinterpretacje mitów antycznych. Scharakteryzuj sposoby i cele tego literackiego zjawiska (na wybranych przykładach).
47. "Świat jest teatrem, aktorami ludzie" - przedstaw na wybranych przykładach literackich funkcjonowanie toposu "theatrum mundi".
48. Sybir w literaturze polskiej i rosyjskiej w wieku XIX i XX. Omów zagadnienie na wybranych przykładach literackich.
49. Everyman jako bohater literacki. Omów zagadnienie na wybranych przykładach .
50. Nasi "bracia mniejsi" w literaturze. Omów różne funkcje motywów zwierzęcych (na wybranych przykładach).

51. Niepogodzeni ze światem. Przedstaw na wybranych przykładach literackich portrety bohaterów zbuntowanych i wyalienowanych.
52. Dom, bezdomność...- realistyczne, symboliczne i emocjonalne odbicie tych pojęć w literaturze. Omów zagadnienie, analizując celowo dobrane teksty literackie.
53. "Pokrzepianie serc" i "rozdrapywanie ran polskich" - scharakteryzuj dwie tendencje w literaturze na przykładach wybranych dzieł.
54. Emigrant jako bohater literacki. Przedstaw problem analizując utwory z różnych epok.
55. Zaprezentuj obrzędy i obyczaje ludowe występujące w wybranych utworach literackich. Uwzględnij sposoby ich przedstawiania i funkcje, jakie pełnią w tych utworach.
56. Ballada jako poetycka wykładnia światopoglądu. Zaprezentuj zagadnienie na wybranych przykładach literackich.
57. Pan i sługa w literaturze. Przedstaw różne sposoby ujęcia tematu odwołując się do wybranych utworów.
58. Przedstaw obraz relacji pomiędzy ojcem a synem na podstawie wybranych przykładów z literatury polskiej lub obcej.
59. Kulinaria w literaturze. Omów funkcje tego motywu w wybranych utworach literackich.
60. Czarny charakter w dziełach literackich różnych epok. Odwołaj się do wybranych przykładów.
61. Choroby jako temat literacki. Omów funkcjonowanie tego motywu na wybranych przykładach.
62. Różne oblicza władzy. Rozwiń temat na podstawie wybranych utworów literatury polskiej i obcej.
63. Bohaterowie literaccy w poszukiwaniu szczęścia. Omów na podstawie wybranych utworów.
64. Portrety władców w literaturze polskiej i obcej. Scharakteryzuj sposoby ich kreowania w wybranych utworach.
65. Nastolatki i ich świat w utworach literackich różnych epok. Na wybranych przykładach przedstaw funkcjonowanie tego motywu.
66. Wesele i ślub w literaturze. Rozwiń temat odwołując się do utworów literackich różnych epok.

II ZWIĄZKI LITERATURY Z INNYMI DZIEDZINAMI SZTUKI

1. Literatura i film grozy. Dokonaj porównania, wykorzystując wybrane przykłady.
2. Mogiły, ruiny, opustoszałe zamki...- znaki przemijania w literaturze i malarstwie. Omów funkcjonowanie tego motywu w wybranych tekstach kultury.
3. Obraz martyrologii narodu polskiego w wybranych utworach literackich, malarskich i filmowych. Odwołaj się do celowo dobranych dzieł.
4. Świat orientalny jako źródło inspiracji artystów. Rozwiń temat, odwołując się do wybranych przykładów z różnych dziedzin sztuki.
5. Realizm i naturalizm w literaturze i malarstwie. Analizując wybrane teksty kultury przedstaw założenia tych kierunków w sztuce.

6. Karykatura jako jeden ze sposobów prezentacji człowieka w różnych tekstach kultury. Omów na wybranych przykładach.
7. Obraz młodego pokolenia przełomu XX i XXI wieku wykreowany przez twórców kultury młodzieżowej i współczesnego kina. Omów na wybranych przykładach.
8. Różne ujęcia motywu Bożego Narodzenia w literaturze i sztuce. Odwołaj się do wybranych przykładów.
9. Obraz dziecka i dzieciństwa w literaturze, filmie i innych dziedzinach sztuki. Odnies się do wybranych przykładów.
10. Sceny łowieckie w literaturze i sztuce . Omów zagadnienie odwołując się do wybranych tekstów kultury.
11. Literackie i filmowe wizje przyszłości . Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
12. Sport jako temat literatury i sztuki. Omów różnorodne sposoby przedstawiania tego motywu na wybranych przykładach.
13. Motyw balu i zabawy oraz jego funkcje w wybranych dziełach literackich i filmowych. Omów na wybranych przykładach.
14. Obraz miast w literaturze i sztuce. Omów temat odwołując się do wybranych tekstów kultury.
15. Postać karierowicza w literaturze i w filmie XX w. Przedstaw zagadnienie odwołując się do celowo wybranych przykładów.
16. Kobieta- fascynująca czy irytująca? Omów zagadnienie odwołując się do wybranych przykładów literackich i filmowych.
17. Hagiografia piórem i pędzlem malowana. Zanalizuj zjawisko odwołując się do wybranych przykładów.
18. Motyw wesela w literaturze i sztuce. Określ jego funkcje opierając się na wybranych przykładach.
19. Motyw nocy w literaturze i sztuce. Przedstaw różne jego funkcje, dokonując analizy wybranych przykładów.
20. Dramaty Szekspira i ich realizacje teatralne lub filmowe. Omów na wybranych przykładach.
21. Topos ogrodu. Omów sposoby jego przedstawienia w wybranych dziełach literackich i filmowych.
22. Różne ujęcia motywu błazna w literaturze i sztuce. Wykorzystując wybrany materiał, omów cechy charakterystyczne i funkcje tego motywu.
23. Więzienie jako temat dzieł literackich i filmowych. Omów na wybranych przykładach.
24. Morski żywioł w ujęciu literatów i artystów . Rozwiń zagadnienie w oparciu o wybrane przykłady.
25. Motyw wampira w utworach literackich i filmowych. Odwołaj się do wybranych przykładów.
26. Obraz polskiej prowincji w literaturze i sztuce. Odwołaj się do wybranych przykładów.
27. Motyw powstania warszawskiego i sposoby jego ujęcia w literaturze, filmie i fotografii. Przedstaw na wybranych przykładach.
28. Różne sposoby kreowania rzeczywistości w dziełach fantasy lub science-fiction. Omów zagadnienie odwołując się do wybranych dzieł sztuki.
29. Motyw powstania styczniowego w literaturze i sztuce. Omów zagadnienie odwołując się do wybranych przykładów.
30. Za i przeciw stereotypom. Na podstawie analizy wybranych tekstów kultury, przedstaw obraz Niemca.
31. Motyw pór roku w literaturze i sztuce. Omów zagadnienie analizując celowo dobrane przykłady.

32. Wojna jako romantyczna legenda, wojna jako porażająca prawda... Zaprezentuj różne spojrzenia na wojnę w wybranych tekstach kultury.
33. Obraz uczniów i nauczycieli w wybranych dziełach literackich i filmowych. Omów na wybranych przykładach.
34. Literatura i sztuka wobec doświadczeń totalitaryzmu. Omów zagadnienie na wybranych tekstach kultury.
35. Różne ujęcie Kresów w literaturze i sztuce XIX i XX wieku. Rozwiń temat, odwołując się do wybranych przykładów.
36. Strój jako wyraz kulturowej i społecznej pozycji człowieka. Omów na wybranych przykładach z literatury i sztuki oraz odwołaj się do realiów świata współczesnego.
37. Relacje, jakie zachodzą pomiędzy człowiekiem a Bogiem, między sferą sacrum a profanum w literaturze: średniowiecza, renesansu i baroku. Omów, nie stroniąc od kontekstów filozoficznych.
38. Ekranizacje dzieł literackich dokonane przez Andrzeja Wajdę. Jaki jest Twój stosunek do filmowania znanych dzieł literackich? Omów zagadnienie przywołując odpowiednie przykłady.
39. Sztuka jest sposobem wyrażania siebie. Czego możemy dowiedzieć się o artyście z jego dzieł? Przedstaw zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
40. Duchowni jako bohaterowie tekstów kultury- przedstaw analizując utwory z różnych epok.
41. Labirynt jako dzieło sztuki... Prześledź topos na wybranych tekstach kultury i rozważ przyczyny jego popularności.
42. Wizerunek rycerza w wybranych tekstach kultury. Przedstaw funkcjonowanie motywu na wybranych przykładach.
43. Mit o wojnie trojańskiej i jego interpretacje w tekstach kultury. Omów temat, analizując wybrane dzieła.
44. Wizerunki kobiet i mężczyzn w literaturze, malarstwie, rzeźbie i filmie. Omów, jakie zmiany następowały w kanonie piękna i kategoriach estetycznych w sztuce. Zanalizuj celowo dobrane przykłady.
45. Ślub jako temat wybranych tekstów kultury. Omów na wybranych przykładach.
46. Obraz Afryki w wybranych tekstach kultury. Omów na wybranych przykładach.
47. Życie codzienne w literaturze i sztuce wybranych epok literackich. Omów zagadnienie odwołując się do wybranych tekstów kultury.
48. Obyczajowość wybranych epok w świetle literatury i sztuki. Omów na wybranych przykładach.
49. Świdnica w literaturze, malarstwie i fotografii. Omów na wybranych przykładach.
50. Różne oblicza świętości w kulturze europejskiej. Omów zagadnienie odwołując się do celowo dobranych tekstów kultury.
51. Smok w różnych kulturach świata. Zaprezentuj, analizując wybrane teksty kultury.
52. Wielkie wydarzenia historyczne i ich odbicie w tekstach kultury. Zanalizuj celowo dobrane przykłady.
53. Czas - jako czynnik budujący albo niszczący człowieka. Omów temat, analizując wybrane teksty kultury.
54. Ekspresjonizm w literaturze i malarstwie. Scharakteryzuj ten kierunek na podstawie wybranych tekstów kultury.
55. Motyw snu i jego funkcje w literaturze i sztuce różnych epok. Omów na wybranych tekstach kultury.
56. Motyw Erosa i Thanatosa w literaturze i sztuce. Omów zagadnienie na podstawie wybranych tekstów kultury.

57. Problem kłamstwa i prawdy w literaturze i dziełach filmowych. Zanalizuj celowo dobrane przykłady.
58. Symbolika kolorów w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
59. Etos bohatera starożytnego a współczesny bohater kultury masowej. Omów podobieństwa i różnice na wybranych przykładach tekstów kultury.
60. Portrety i karykatury Polaków w literaturze, filmie i malarstwie. Przedstaw na wybranych przykładach.
61. Obraz żywiołów i katastrof w literaturze i sztuce. Omów zagadnienie na wybranych przykładach tekstów kultury.
62. Utwory dramatyczne i ich teatralne realizacje. Analiza porównawcza wybranych przykładów.
63. Proletariat miejski i chłopstwo w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Omów temat na wybranych przykładach tekstów kultury.
64. Nieustająca żywotność toposów biblijnych w literaturze i sztuce. Zanalizuj wybrane teksty kultury.
65. Symbolizm w literaturze i sztukach plastycznych. Scharakteryzuj ten kierunek na podstawie wybranych tekstów kultury.
66. Kabaret jako zjawisko kulturowe od XIX do XXI wieku. Prześledź ewolucję jego formy i funkcję na wybranych przykładach.
67. Motyw tańca w literaturze i sztuce. Przedstaw na wybranych przykładach.
68. Portrety wielkich postaci historycznych w malarstwie i literaturze. Zanalizuj wybrane przykłady.
69. Rozstanie, pożegnanie... - różne ujęcie tych motywów i ich odbicie w literaturze, malarstwie i filmie.
70. Miłość a wojna. Rozważ zagadnienie, przywołując celowo dobrane teksty kultury.
71. Powrót jako motyw w literaturze i sztuce. Omów analizując celowo dobrane teksty kultury.
72. Czary i czarownice w tekstach kultury różnych epok. Omów funkcje tych motywów na wybranych przykładach.
73. Wizerunek psychologiczny bohaterów, którzy doświadczyli wojny. Omów na wybranych tekstach kultury.
74. Sceny łowieckie w literaturze i sztuce . Omów zagadnienie odwołując się do wybranych tekstów kultury.
75. Różne obrazy Żydów w literaturze i sztuce. Przedstaw na wybranych przykładach.
76. Czas - jako czynnik budujący albo niszczący człowieka. Omów temat, analizując wybrane teksty kultury.
77. Ekspresjonizm w literaturze i malarstwie. Scharakteryzuj ten kierunek na podstawie wybranych tekstów kultury.
78. Obraz miłości w literaturze i sztuce japońskiej . Omów temat, analizując wybrane teksty kultury.
79. Motyw snu i jego funkcje w literaturze i sztuce różnych epok. Omów na wybranych tekstach kultury.
80. Motyw Erosa i Thanatosa w literaturze i sztuce. Omów zagadnienie na podstawie wybranych tekstów kultury.
81. Problem kłamstwa i prawdy w literaturze i dziełach filmowych. Zanalizuj celowo dobrane przykłady.
82. Symbolika kolorów w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.

III JEZYK

1. Wypowiedzi polityków. Na podstawie zebranych materiałów dokonaj klasyfikacji najczęściej pojawiających się błędów językowych.
2. Język Twoich rówieśników - scharakteryzuj na podstawie analizy zgromadzonego materiału językowego.
3. Językowe portrety kobiety i mężczyzny. Zbierz i omów związki frazeologiczne, przysłowia i określenia dotyczące kobiet lub mężczyzn. Jakie obrazy wyłaniają się z zebranych materiałów?
4. Scharakteryzuj język wybranych bohaterów literackich. Uwzględnij cechy ujawniające ich przynależność środowiskową i charakter.
5. Najciekawsze nazwy sklepów, kawiarni i restauracji w Twoim mieście. Zanalizuj zebrany materiał językowy i określ, jakie tendencje rozwojowe współczesnej polszczyzny znalazły w nim swoje odzwierciedlenie.
6. Zapożyczenia obecne w języku prasy codziennej. Dokonaj analizy i scharakteryzuj zjawisko, posługując się fragmentami tekstów prasowych.
7. Humor z zeszytów uczniowskich i wypowiedzi nauczycieli. Omów rodzaje błędów językowych występujących w zebranych materiałach językowych.
8. Omów rolę archaizmów w polskich powieściach historycznych (np.: Sienkiewicza, Krasińskiego).
9. Dokonaj analizy językowej i kulturowej przysłów polskich (na podstawie przysłów o określonej tematyce).
10. Język reklam. Dokonaj analizy zgromadzonego materiału.
11. Język jako instrument walki o władzę. Zanalizuj wybrane materiały wyborcze.
12. Funkcjonowanie związków frazeologicznych we współczesnej reklamie. Analizując zgromadzony materiał, omów cele i sposoby ich wykorzystania.
13. Nazwiska i nazwy znaczące i ich funkcja w wybranych dziełach literatury polskiej. Przedstaw na dowolnych przykładach.
14. Język sportowy w prasie. Omów jego cechy charakterystyczne w oparciu o różne czasopisma.
15. Funkcje stylizacji modlitewnych w literaturze różnych epok. Omów na wybranych przykładach.
16. Neologizm jako środek artystycznego wyrazu. Omów na wybranych przykładach.
17. Scharakteryzuj lokalną prasę pod względem poprawności językowej. Przeanalizuj na wybranych artykułach.
18. Wpływ języków obcych na współczesną polszczyznę. Omów na wybranych przykładach.
19. Od Doświadczyńskiego po Żółkiewicza. Funkcje imion, nazwisk i nazw znaczących w utworach literackich różnych epok.
20. Scharakteryzuj język bohaterów wybranej polskiej telenoweli lub serialu TV.
21. Język jako narzędzie propagandy i demagogii. Przedstaw na podstawie wybranych przykładów z literatury lub publicystyki.
22. Tak mówią znani Polacy. Scharakteryzuj język dwóch-trzech przedstawicieli świata polityki, kultury lub sportu na podstawie analizy zgromadzonego materiału.
23. Łacińskie korzenie języka polskiego. Dokonaj analizy zgromadzonego materiału językowego.
24. Omów zjawisko mody na imiona jako element przemian kulturowych.
25. Scharakteryzuj na wybranych przykładach słownictwo internetowe. Oceń jego poprawność w kontekście kultury języka.
26. Dlaczego niektóre wyrazy stają się modne? Zanalizuj przykłady ze współczesnej polszczyzny.

